

Številka:

Datum: 17.6.2022

Zadeva: Zapisnik o tretjem posvetu s ključnimi deležniki o Programu za odpravljanje materialne prikrajšanosti v obdobju 2021 -2027

Datum in trajanje posveta: 17.6.2022, od 10.00 – 12.00

Kraj posveta: MS Teams

Prisotni: Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti: Dan Juvan, Sašo Furlan, Polona Samec, Barbara Goričan, Mateja Maja Hrovat, Manca Peternel, Lucija Dolinšek, Kristina Krpan, Lidija Kovačič, Rdeči križ Slovenije: Mateja Lamovšek, Silva Duh, Slovenska karitas: Peter Tomažič, Mozaik Društvo za socialno vključenost: Sonja Šavel, Slovenska Banka hrane: Alen Novit, Zveza prijateljev mladine Slovenije: Breda Krašna, Skupnost centrov za socialno delo Slovenije: Darja Korva, Tatjana Milavec, SVRK: Lucija Unuk, Slovenska filantropija: Klas Preželj, Ramiz Džanković, Urad RS za nadzor proračuna: Mirjam Novakovič, Maja Švajger in Ministrstvo za finance: Jana Suhadolnik Kiselič.

Dnevni red posveta:

- 1) Uvodni nagovor, Dan Juvan, državni sekretar
- 2) Predstavitev napredka pri programiranju
- 3) Predstavitev zadnje verzije Programa
- 4) Razno

Uvodni nagovor

Direktorica Urada za izvajanje kohezijske politike na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (v nadaljevanju MDDSZ), Polona Samec je v uvodnem nagovoru pozdravila prisotne in predstavila časovno obdobje izvajanja Programa. Državni sekretar na MDDSZ Dan Juvan je v nagovoru povedal, da je Program zelo pomemben, saj prihaja naporno leto za gospodinjstva. Predlagal je, da bi v sklopu razdeljevanja paketov hrane iz Programa, prejemnike opremljali tudi z informacijami o vseh možnih pomočeh do katerih so upravičeni. V nadaljevanju se je Barbara Goričan, vodja Sektorja za razvoj storitev in programov Direktorata za socialne zadeve, MDDSZ navezala na negotove čase, ki so posledica epidemije in vojne v Ukrajini in povedala, da imamo razvit socialni sistem in da se Direktorat za socialne zadeve trudi za komplementarnost in povezovanje programov. Kot ključno je izpostavila ravno informiranje.

Predstavitev napredka pri programiranju

Polona Samec, MDDSZ je povedala, da je bila v maju in juniju 2022 pripravljena tretja verzija Programa, v kateri so upoštewane zadnje pripombe Evropske komisije in da bosta Sporazum o partnerstvu med Evropsko komisijo in Slovenijo in Program predvidoma v sredini meseca julija 2022 posredovana na Evropsko komisijo. Sporazum o partnerstvu mora biti posredovan na EK pred ali hkrati s Programom.

Predstavitev zadnje verzije Programa

Kristina Krpan, MDDSZ je predstavila ključne poudarke iz Programa.

Ključni cilj Programa je zagotavljati kontinuirano pomoč v obliki hrane za okoli 164.000 ogroženih oseb, ki tvegajo najhujšo obliko revščine, na leto ter vključiti najmanj 70% prejemnikov pomoči v različne spremljevalne ukrepe, ki bodo spodbujali njihovo socialno vključevanje. Za izvedbo Programa je namenjenih 32,6 mio EUR sredstev, od katerih jih 90% sofinancira EU iz Evropskega socialnega sklada +, 10% jih zagotovi Slovenija. Za nakup hrane je predvidenih 27,1 mio EUR, za razdeljevanje blaga in izvajanje spremljevalnih ukrepov pa je namenjenih 3,8 mio EUR.

Pavšalna stopnja za financiranje stroškov povezanih z razdeljevanjem pomoči in izvajanjem spremljevalnih ukrepov bo 7 % od stroška nakupa hrane. Ohranjen bo sistem izvajanja kakršen je že v izvajanju saj se je izkazal kot optimalen.

Ključne ciljne skupine so: gospodinjstva brez delovno aktivnih članov z vzdrževanimi otroki, gospodinjstva z delno delovno aktivnimi odraslimi člani z vzdrževanimi otroki, delovno neintenzivna gospodinjstva brez vzdrževanih otrok, brezposelni, upokojene ženske (še posebej starejše od 75 let) in enočlanska gospodinjstva (še posebej enočlanska gospodinjstva starih 65 let in več).

Za namen spremljanja končnih prejemnikov bo MDDSZ vzpostavilo računalniško podprto evidenco končnih prejemnikov, ki bo namenjena spremljanju doseganja kazalnikov, o katerih je potrebno poročati Evropski komisiji. Izvajali se bodo tudi spremljevalni ukrepi, kot so: psihosocialno svetovanje in napotitev v obravnavo drugih pristojnih služb, informiranje prejemnikov o pravicah iz javnih sredstev, informiranje in svetovanje o zdravih življenjskih navadah, ravnanju s hrano, upravljanju proračuna gospodinjstva, informiranje prejemnikov o drugih oblikah pomoči in spodbujanje k vključevanju v druge programe, ki so namenjeni spodbujanju socialnega vključevanja in socialne aktivacije.

Razno

Polona Samec, MDDSZ je odprla razpravo. Peter Tomažič iz Slovenske karitas (v nadaljevanju: SK) je predlagal, da bi bilo potrebno med pristojne organe, ki lahko presodijo, da oseba potrebuje pomoč, tudi če ne sodi v ciljne skupine Programa, dodati še partnerske organizacije.

Mateja Lamovšek iz Rdečega križa Slovenije (v nadaljevanju: RKS) se je zavzela za razširitev ciljnih skupin na vse prejemnike denarne socialne pomoči in varstvenega dodatka ter sklenitev pogodb z dobavitelji hrane za največ eno leto. Oba sta pozdravila dvig % pavšalne stopnje od stroška nakupa hrane.

Silva Duh, RKS je povedala, da je definicija ciljnih skupin dovolj široka, da zajame vse potencialne končne prejemnike. Izpostavila je, da je veliko končnih prejemnikov nezaposljivih. Obenem pozdravlja dvig % za logistične stroške in stroške spremljevalnih ukrepov, saj jim tudi nekontinuirane dobave dražijo logistične stroške.

Polona Samec, MDDSZ je pojasnila, da so v Programu zajete ključne ciljne skupine, ki glede na zadnje statistične podatke najbolj tvegajo revščino. Časovno oblikovanje javnih naročil za dobavo blaga pa predstavlja velik izziv, saj cene živil trenutno zelo nihajo in so postopki javnega naročanja dolgotrajni in lahko prihaja do neželenih časovnih zamud pri dobavah. Povedala je, da MDDSZ merila in pogoje naročila blaga prilagaja razmeram na trgu in tako poskuša zagotavljati čim bolj optimalne dobave in cene.

Peter Tomažič, SK je pripomnil, da je veliko družin z dvema staršema in minimalno plačo, ki tudi potrebujejo pomoč.

Polona Samec, MDDSZ je menila, da bi takšne družine praviloma morale biti nad pragom revščine. Ukrepi pomoči v hrani je treba gledati v luči komplementarnosti z drugimi ukrepi, saj je pomoč v hrani po letni vrednosti na osebo zelo majhna. Le v kombinaciji z drugimi ukrepi lahko oseba izide iz začaranega kroga revščine.

Lucija Unuk iz Službe Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko je podvomila v smisel usposabljanja prejemnikov pomoči o načinu zdravega življenja.

Polona Samec, MDDSZ je pojasnila, da gre za ukrep, ki bo prilagojen ciljni skupini Programa in njihovim zmogljivostim.

Dan Juvan, MDDSZ je povedal, da je ključno, da se končnega prejemnika podučijo, kateri socialni transferji so mu na voljo in da se ga vključuje v program na lokalni ravni.

Mateja Lamovšek, RKS je izpostavila posameznike, ki nimajo izoblikovane socialne mreže in opisala na kakšne načine pomagajo ljudem, da znajo na najboljši način izkoristiti tisto kar imajo na razpolago.

Peter Tomažič, SK je še izpostavil, da pakete EU hrane dopolnjujejo s hrano, ki jo dobijo s strani donatorjev ali jo kupijo s svojimi sredstvi. Izpostavil je, da pogrešajo programe za krepitev kompetenc, vendar za to nimajo kadra in da je treba spodbujati tudi delo, ki ni redna zaposlitev, da ogroženi ne ostanejo pasivni.

Breda Krašna iz Zveze prijateljev mladine je povedala, da so pogoji razpisa za izvajanje Programa takšni, da se ne morejo prijaviti na JR, saj nimajo primernih skladišč. Je pa poudarila, da tudi oni delijo hrano s pomočjo donacij. Izpostavila je problem enostarševskih družin, kjer je glava družine ženska, družine z otroki, kjer je prisotna bolezen in družine z otroki s posebnimi potrebami. Pogreša pa povezavo med humanitarnimi organizacijami in centri za socialno delo v smislu kroženja informacij o dobitnikih pomoči. Darja Korva iz Skupnosti centrov za socialno delo Slovenije je dejala, da so ciljne skupine v Programu dobro zastavljene. Izpostavila je problem transgeneracijske revščine, kjer je želja, da se vsaj naslednji generaciji omogoči izhod iz revščine. Pomembni so programi za nezaposeljive, kjer ni cilj zaposlitev, ampak le aktivno preživljanje časa. Kar se tiče deljenja informacij o prejemnikih pa to v obliki informacijskega sistema zaradi varstva podatkov ni mogoče, to je možno le na koordinacijskih sestankih, ki jih izvajajo redno z RKS in SK.

Dan Juvan, MDDSZ je še izpostavil problem strukturne revščine.

Barbara Goričan, MDDSZ je še povedala, da je diskrecijska pravica partnerskih organizacij, da se sami odločijo, kdo še potrebuje pomoč v hrani. Poudarila je, da se potrebe spreminjajo in da si želimo zagotoviti čim širšo mrežo podpore spremenjenim potrebam.

Polona Samec, MDDSZ je v zaključku povedala, da so razprave nujne in dobrodošle in da se na terenu odvijajo tudi različni programi socialne aktivacije.

Glavne ugotovitve sestanka

Program je dobro zastavljen, ciljne skupine so določene dovolj široko, zaradi višanja stroškov je dobrodošel dvig pavšalne stopnje od stroška nakupa hrane, zaradi višanja cene hrane na trgu pa je potrebno prilagoditi časovni razpon javnih naročil, da ne bo prihajalo do odpovedi pogodb in zamud pri dobavah hrane. Potreben je večji poudarek na informiranosti prejemnikov o oblikah pomoči in programih, ki so jim na voljo v lokalnem okolju.

Posvet se je končal ob 12.00 uri.

Pripravila:
Lidija Kovačič

Polona Samec
direktorica Urada